

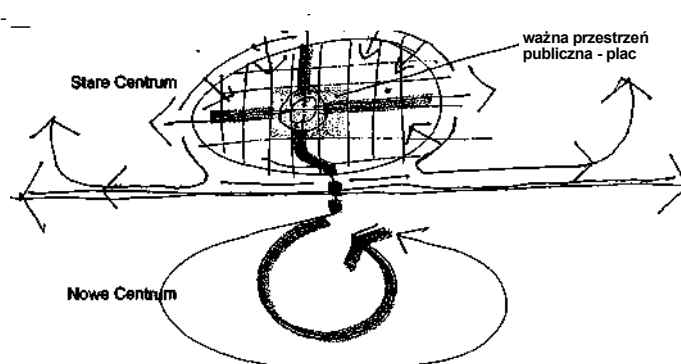
036

**Opis koncepcji urbanistyczno - architektonicznej
zagospodarowania i zabudowy centrum
Gorzowa Wielkopolskiego**

Miasto jest otwartą kroniką społeczną ...

Zespół historyczny centrum miasta jest obecnie ważnym ośrodkiem administracyjnym i przy stale zwiększających się potrzebach społecznych nie jest w stanie przenieść ciężaru usług w tym zakresie. Ponadto ulegał w przeszłości a także i obecnie stałej przebudowie i zmianom zagospodarowania nie zawsze w sposób skoordynowany i perspektywiczny w sensie strukturalnym, funkcjonalnym i urbanistyczno - architektonicznym. W przedstawionym projekcie starano się uporządkować przestrzeń urbanistyczną miasta tak aby z jednej strony przywrócić historyczny jego kształt w części Starego Miasta i zapewnić jego rozwój na przyszłość. Dokonano wielu własnych analiz w tym wiele z nich pokrywa się z wynikami studiówdłuższych do warunków. Nowe postulaty, aplikowane w projekcie mają charakter doraźny a niektóre perspektywiczny. Dotyczy to zwłaszcza nowej części zlokalizowanej na Nowym Brzegu Warty. Starano się wyartykułować nowe idee funkcjonalno - przestrzenne będące podstawą i pomocą w decyzji rozwiązań architektoniczne - urbanistycznych dla odpowiednich władz miasta. W projekcie szczególnie mocno wyartykułowano walory lokalizacji miasta i jego związek przestrzenny z Wartą. Uporządkowano zabudowę kwartałów w obrębie Starego Miasta tak aby wydobyć kształt i charakter miasta z okresu jego lokacji. Dla wzmocnienia tego działania otoczono Stare Miasto „murem” zieleni formowanej w linii murów obronnych. Ponadto wyartykułowano zielone bramy wjazdowe w obszar ścisłego centrum. W rejonie skrzyżowania szlaków komunikacji szynowej (w przyszłości podziemnej) wykreowano przestrzeń publiczną w kształcie placu z ekspozycją kościoła jako głównej dominanty starówki. Dopełniaczem tych działań jest propozycja przykrycia wszystkich budynków w rejonie centrum dachami ceramicznymi a nowe obiekty stanowiące uzupełnienie kwartałów budować w całości z materiałów ceramicznych. Natomiast unikalne rozwiązanie frontu wodnego wykorzystano jako bulwar i promenadę widokową w kierunku Nowego Centrum zlokalizowanego na prawym brzegu Warty. Nowe i Stare Centrum miasta łączą dwie przeprawy piesze w formie kładki prowadzące bezpośrednio z rejonu Starego Miasta. **Przejścia te stanowią kontynuację formalną linii zielonego muru otaczającego miasto.** Zaś kształt Nowego Centrum uformowano w ten sposób aby w całości stanowiło formę „widowni” skierowanej w stronę Starego Centrum. Związek ten podkreślono szczególnie mocno co w projekcie ilustruje olbrzymia zielona platforma dachów Nowego Centrum, która „wchodzi bezpośrednio” do nurtu Warty. Zielona łąka, pod którą przewidziano funkcje handlowe, usługowe i komunikacyjne, na swojej powierzchni jest terenem lokalizacji przestrzeni publicznych, kulturalnych, rozrywki, edukacyjnych itp. o charakterze ogólnomiejskim. Działanie to stanowi szczególny rodzaj ekwiwalentu za zajęty teren pod usługi wielkopowierzchniowe. Dominantą dla części miasta jest grupa budynków wysokich, w których przewidziano funkcje biurowe, administracyjne i w części mieszkania i apartamenty z dobrym wglądem w panoramę Starego Miasta. Dla tej części miasta przewidziano także przystanek kolejowy wraz z dworcem autobusowym i tramwajowym. Linia tramwajowa w obrębie ścisłego nowoprojektowanego centrum przebiega w tunelu. Komunikacja dla tego projektu posiada znaczenie kształtujące zarówno w sensie funkcjonalnym jak i przestrzennym, które jest ważne dla decyzji urbanistycznych i architektonicznych. W projekcie wykorzystano wiele materiałów już opracowanych, niektóre z nich uwzględniono w projekcie. Podstawowe działania w tej dziedzinie zilustrowano schematami z uwzględnieniem faz w czasie i przestrzeni.

Komunikacja szynowa.

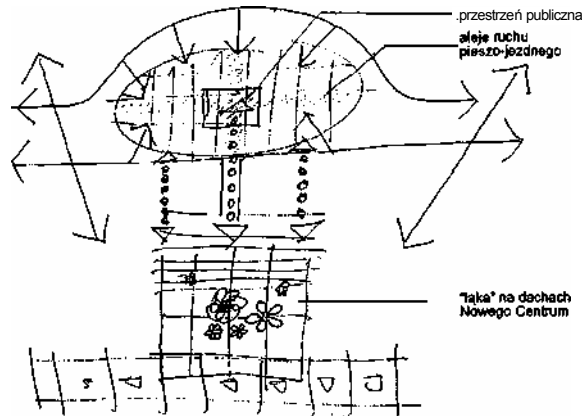

Zachowanie i modernizacja tras średnicowych komunikacji szynowej w rejonie ścisłego centrum
 - w przyszłości na odcinkach oznaczonych kolorem czerwonym przebieg tras w wykopie lub tunelu

- włączenie systemu komunikacji tramwajowej miejskiej w system komunikacyjny kolei zielonej.

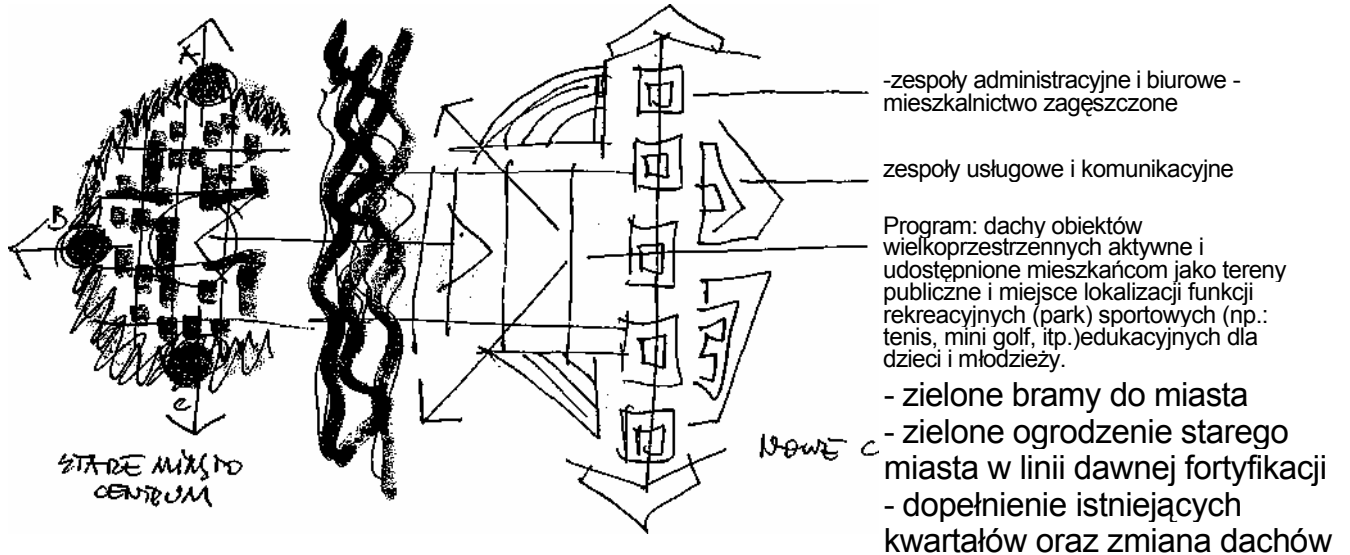
Komunikacja kołowa.

- wyłączenie z ruchu kołowego ścisłego centrum miasta
- wjazd w rejon centrum na zasadzie sięgaczy z tras obwodowych
- istniejący most przeznaczony dla ruchu pieszego, szynowego, komunikacji masowej i pojazdów uprzywilejowanych

- ruch pieszy i rowerowy przez nowoprojektowane kładki i istniejący most
- wprowadzono dodatkowo dwa mosty drogowe

Działania i zabiegi formalno - kompozycyjne w przestrzeni miasta.

na strome i ceramiczne

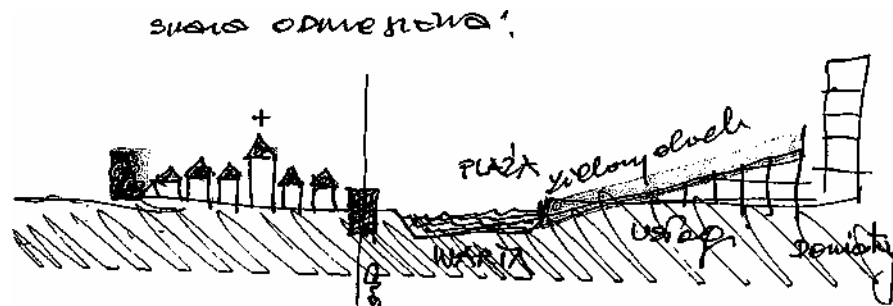
- zielone pola dachowe nad zespołami usług wielkopowierzchniowych w rejonie Nowego Miasta

Miasto jest otwartą kroniką społeczną...

Parabola:

Skala odniesienia:

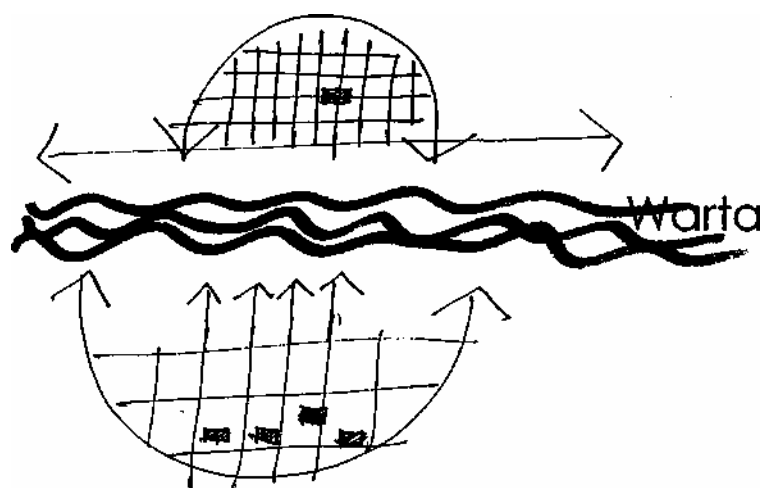
Stare Miasto:

- uporządkować i scalić stare miasto
- zwrócić w stronę rzeki
- otoczyć zielonym murem (zielen pionowa sugerująca mury) w linii dawnych fortyfikacji (zielen strzyżona np.: graby lub pnącza)
- przykryć ceramicznymi dachami w całości
- przywrócić spadziste dachy i charakterystykę architektury ceglanej -ceramicznej przez nakrycie istniejących budynków

Nowe Miasto:

- zabudowa zwarta na podbudowie infrastruktury technicznej
- zielen pozioma na dachach
- nowe miasto zwraca się całą swoją płaszczyzną w kierunku rzeki a tym samym w kierunku starego miasta
- czerwone strome dachy Starego Miasta = zielone pola dachy Nowego Miasta (idea miasta jako otwartej księgi)

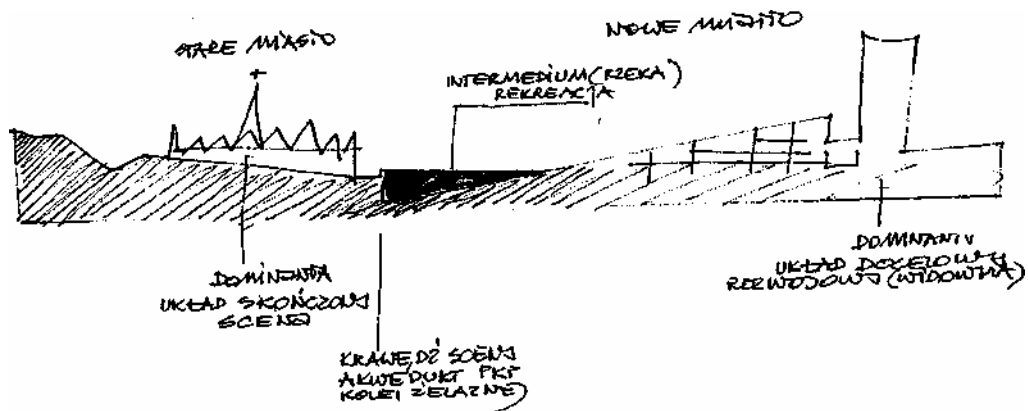
Naturą Starego Miasta Gorzowa było (jak większości miast) silne sprzęgnięcie z rzeką jako naturalną drogą komunikacyjną i dystansem bezpieczeństwa w przeszłości. W projekcie starano się zachować te walory miejsca a nawet poprzez odpowiednie działania przestrzenne wzmocnić te cechy, które w toku przemian historycznych, zaniedbań bądź nie docenienia tych walorów zaprzepaszczono bądź nieodwracalnie zniszczono w chaotycznym rozwoju. Zdajemy sobie sprawę, iż na nie. **Natura miejsca w planie (zmiana czasu - zmiana modułu przestrzennego).**

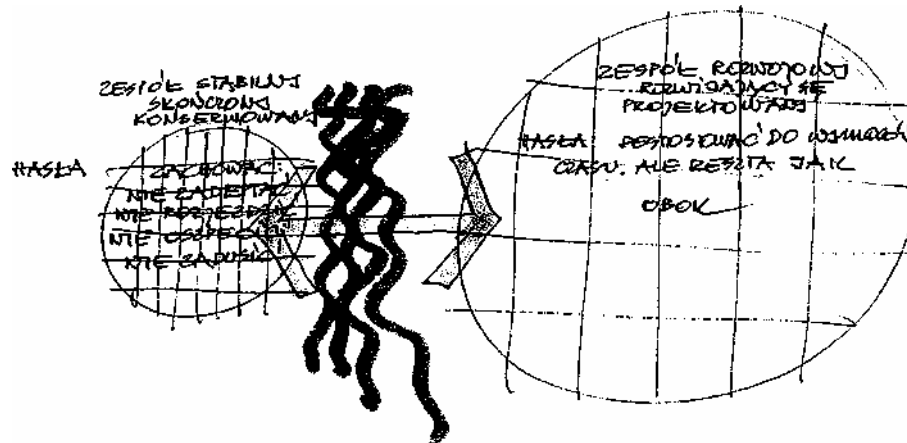
Centra współzależne ale nie współśrodkowe.

Wyraźny podział na teren emisji (scena) Stare Miasto i teren obserwacji (nowa widownia). Medium, które „łączy przez dystans” jest rzeka. Z tego żywiołu korzystają obie strony tego samego zbioru.

Natura miejsca w przekroju: układ wzajemnych relacji Starego i Nowego Miasta może być porównany z przestrzenia teatralną

Komunikacja

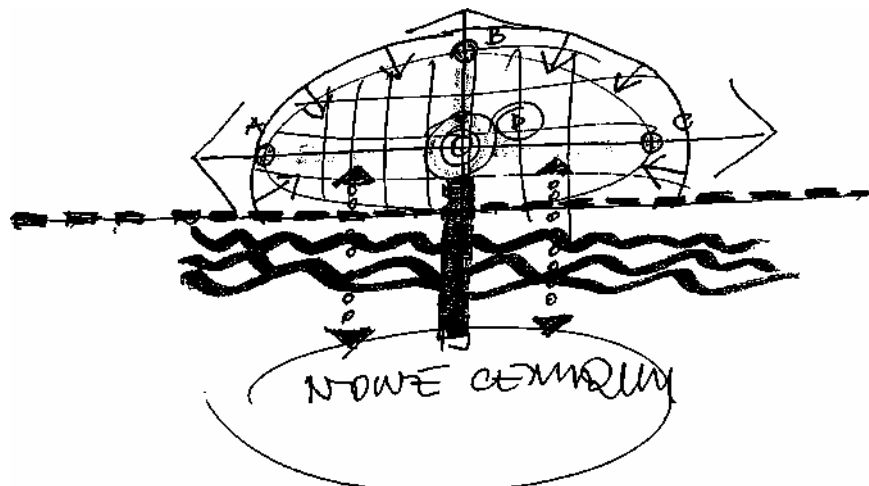

Komunikacja.

Komunikacja jest najtrudniejszym problemem dla miasta i wydaje się nie do rozwiązania w sposób bezkompromisowy.

Naturą założenia urbanistycznego Starego Gorzowa Wielkopolskiego był średnicowy układ urbanistyczny zapisany mocno w układzie przestrzennym miasta.

Całkowite wyeliminowanie ruchu średnicowego z centrum miasta może zepchnąć miasto do rangi skansenu co nie jest wskazane dla każdego miejsca. Natomiast można by osłabić ruch zwłaszcza osobowy do niezbędnego minimum. W tej dziedzinie wykorzystano już badania ... w tym celu oraz dodano własne rozwiązania jako propozycje. Oto niektóre z etapów działań wspomagających:

- ograniczenie lub wręcz wyeliminowanie uciążliwej komunikacji przez centrum starego miasta
- zachowuje się średnicowy ruch masowej komunikacji szynowej (w przyszłości możliwość przeprowadzenia w tunelu)
- linia tramwajowa w podziemiu w obrębie ścisłego centrum
- wykorzystanie istniejącej linii kolejowej PKP i włączenie jej w system komunikacji miejskiej

mim - możliwość wykonania przejścia przez most w dwóch poziomach

A, B, C, D - przystanki komunikacji masowej

fe~^ - możliwość wykonania tunelu dla komunikacji szynowej

- obwodnica starego miasta z sięgaczami

- wykorzystanie kolei PKP dla potrzeb lokalnych miasta i włączenie jej w system komunikacji